

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Bani Numărul

Administrația strada Gării №. 25

Abonamentul Leu 10 pe an

Relativ tot la alegeri

Intr-o discuție oare-care, de acele care se fac acum, între 3—4 persoane a fost vorba de formarea unei liste de candidați la primărie, în afara de orice preînțelegere cu oamenii guvernului, cum s-ar dice: de opoziție la candidaturile oficiale. — Firesce, nu putem să ce sorți ar fi putut avea o asemenea listă; noi susținem, și am motivat susținerea noastră altă dată, că rôde bune pentru oraș și orașenii n'ar putea produce, intru căt guvernul poate *numi* pe administratori comunitari în afara de cetățenii de cetățeni; intru căt unuia ce s'ar impune guvernului i se poate refuza ori-ce proiect de imbunătățire sau înfrumusețare a cetăței.

Afara de aceste, noi cart am pus totdeauna interesele generale ale Dobrogei mai presus de cele parțiale, — dovedă e că nici odată n'am cantat să facem propaganda sau proseliți în favorul cutătorilor ale cutătorul partid sau grup politic, la care au aparținut direniți collaboratori ai acestui ziar, nici chiar în favoarea aceluia a cărui principiu și practică de guvernămînt am lăudat o adese ori — politica de partid fiind esclusă de la început din programul nostru — vedem în desbinarea populației, pe asemenea motive, o mare pagubă pentru el și nici un folos pentru cauza generală, intru căt nu suntem aduși a exercita, acolo unde trebuie, depline drepturile politice pe care le au toți locuitorii țării. — Preferim mai bine să trecem în ochii celor de la putere drept niște simple schelete de slabiciune, de căt se facem Dobrogei, cetățenilor, roul imens de al desbina pe motive de un ordin ce scapă de sub interesul lor și al provinciei, dicem chiar, de sub puterea lor de apreciere.

A fost în Basarabia casul unde guvernul țării să a prea grăbit a asculta

de sfaturile unor cetățeni români, să pregătiți să face Patriei servicii de felul acesta, și rezultatul a fost desastros. — Trebuie să culegem ceva din învețămîntele istoriei; — alăturatea pentru ce s'ar mai scrie ea?

Au fost transplantante aci moravurile politice practicate acolo, de sigur de colonia de politicieni ce a trecut în Dobrogea, și nu ne putem mândri de loc de rezultatele ce au dat în întreaga provincie. Spionajul tenebros ce s'a născut la Tulcea, mai acum 18 ani, dănuiesc și acum, ajungând să corumpă acolo mai toate caracterele și, notați bine, n'a putut fi vorba de căt de politică locală, iar nu de cea mare, de politică generală.

Ne-am inscris de la început contra politicii generale de partid, ce nu poate aduce de căt slabirea în ochii Dobrogenilor a prestigiu lui autorității și prin urmare a Statului.

Am reușit să stergem din dicționarul președebrogene, a celei tulcene în deosebi, cuvintele și diatribele ce învinau luptele contra funcționarilor reiai cutători sau cutătorul regim. Dacă, pentru silințele noastre, resplata oamenilor stăpânirei a fost adeseori contrară de ceea ce trebuia să fie, e totuși negădăuit că ținuta aceasta a prins bine; căci, ori cum, s'a făptuit mult bine de cănd armele de luptă numai poartă marca otravita a politicianismului ordinari.

Locuitorii Dobrogei, delegații intregi, își aduc bine aminte de deseori drumuri ce trebniau să facă peste balta Feteștilor; nimenea n'a uitat, se pot privi și astăzi în rafturile ministerelor, teancurile de reclamații ce se espediau din Dobrogea înainte de anul 1890 și 91. Nu ne știm să spune că am contribuit puternic la linistea de atunci încoace, prin cele câteva numere din revista lunată „Dobrogea”, careia a ur-

mat în anul 1891 actuala foile „Constanța”, grație moderăției pe care o propoveduim și astăzi, când o nouă politică e inaugurată în Dobrogea. Progresele variți ce s'au realizat, de atunci încoace, deși destul de lente, sunt de preferit galăgicii secți, de care nimeneu nu se simte indatorat a ține nici o socoteală.

Prin noua împărțire pe sectiuni, pe naționalități sau confesiuni, a alegătorilor comunali de la 1 Noembrie viitor, guvernul a inaugurat o nouă politică administrativă în Dobrogea. — În ceea ce privește județul nostru, lucru n'are ca nou în sine de căt constituirea secțiunilor; principiul reprezentării în consiliile comunale a tuturor naționalităților a fost tot-de-a-una aplicat, de la 1880 și pâna acum.

În județul vecin s'a întemplat casuri că consiliul unei comune n'a voit cu nici un preț să admită stabilirea unor locuitori români și a trebuit să se recurgă la siluire; de aci ingerința guvernului în constituirea consiliilor comunale.

Că s'a generalizat, măsura luată anul trecut la Tulcea și se urmăresc acum pe alte căi ținta pe care a vizat legiuitorul, ca toate naționalitățile să fie reprezentate în consiliile comunale, de căt acele ale bunii înțelegeri pe care noi am prestat tot-de-a-una serviciile noastre, va fi destul timp să emitem părere noastră, intemeiată pe experiența ce se va face. Să sperăm că înstărirea simpatiilor și sectorismul, întrevedute de unii, nu vor avea loc.

Populaționea nu trebuie să fie alarmată; va fi destul timp spre a remedia reul, dacă reu va fi, pe care, de altătirea noastră nu-l vedem nicăieri deocamdată.

Lucrarea din urmă a Comisiei de înfrumusețarea orașului Constanța.

PROCES-VERBAL

Comisiunea de înfrumusețare a orașului Constanța, s'a întrunit în mai multe ședințe împreună cu d-l Schina, primarul orașului și d-l Luca Ionescu, prefectul județului Constanța, și după ce au vizitat orașul și imprejurimile lui, propune următoarele:

1) De oare-ce primăria nu a putut să obție concursul d-lui Duca, inspector general și directorul portului Constanța, pentru intocmirea proiectelor recomandate de comisiune prin procesul-verbal de la . . . și fiindcă de o parte aceste proiecte trebuie intocmite de urgență față de marea desvoltare a orașului, iar pe de altă parte proiectele urmând a fi facute cu multă atenție și exactitate, nu rămâne primarit alt mijloc mai bun pentru intocmirea acestor proiecte de căt de așt crea un serviciu de studiu, cu un personal special suplimentar și care ar putea fi condus de actualul șef al serviciului tehnic comunala.

2) De oare-ce direcția generală a C. F. și-a facut pentru trebuințele ei o alimentare de apă specială, astfel că comuna în chestia alimentării, nu mai poate conta pe concursul acelei direcții și fiindcă există un proiect de alimentare intocmit de d-l Cucu, inginer șef, acest proiect se va putea pune în executare, după ce mai întâi va fi revizuit de d-l Radu, inspector general, cum s'a cerut de d-l Sturdza, președintele consiliului de Miniștri și adinterim la ministerul de interne.

Fiindcă licitația captarilor apelor nu a dat nici un rezultat, primăria va începe execuțarea captarilor în regie prin persoane speciale, cum ar fi de exemplu domnul A. Pelleriu, cunoscut ca antreprenor de incredere și foarte serios.

Conducerea apelor la rezervoriu și distribuția în oraș, se vor scoate în licitație și face pe cale de întreprindere, numai după ce se va cunoaște cantitatea de apă ce se va putea capta.

3) Studiul canalisării orașului pentru evacuarea apelor de la suprafață se va face în concordanță cu distribuția apelor în oraș, utilizându-se pentru posa conductelor de apă canalurile de scurgere cu secțiuni mari.

4) Din lucrările de aliniere și modificare de străde să se facă mai întâi:

a) Studiul detaliat pentru largirea și prelungirea bulevardului actual.

Această lucrare va trebui să fie prima lucrare de înfrumusețare.

Pe acest bulevard se va alege amplasamentul cel mai potrivit al viitorului casino, care va trebui să avanseze în mare, execuțându-se pe picioare de zidarie (piatra) său de fer.

Drujările de acces în port pentru transportul mărfurilor, nu vor trebui să fie de nivel cu bulevardul ci să treacă pe sub el.

Jalusele despre port se vor regula în semanția său brădui și planta.

b) Piața Ovidiu, se va mări, dându-i pe căt posibilă o formă geometrică și cu vedere către mare.

c) Strada Carol, se va îndrepta și largi până la 40 m. pe toată întinderea ei pe căt va fi posibil.

d) Se va studia largirea str. Mangaliței la 30 m. Palatul administrativ, se va putea construi, fie pe locul din fața penitenciarului, fie la grădina Belvedere.

În fața palatului va trebui să se facă un scar pentru care se va expropria locurile necesare, dacă va fi trebuință.

In ceea ce privește modificările în aliniere și care depinde de pozițunea gării viitoare, comisiunea este de parere ca primăria să intervie pe lângă direcția generală a căilor ferate, fie direct, fie prin ministerul de interne, spre a-i se indica căt mai urgent posibil locul unde ar putea a se construi noua gară și care amplasament să fie examinat și de comisiunea de înfrumusețare pentru ași da avisul.

Locul și plajia din fața cazarmilor se vor păstra libere, pentru a putea fi utilizate de armată.

Pentru distrugerea gunoaielor, să se studieze, care din cele două sisteme ar fi mai nemerite, arderea prin cupăre sau transportul și asigurarea lor în largul mărei, în un punct de unde nu s'ar aduce îndărât de valuri și arunca pe țărmurile orașului Constanța.

(s.s.) V. Terșianu, Radu, Cerchez, Voinescu.

INFORMAȚIUNI

Lupta în țară, pentru alegerile comunale de la 1 Noembrie, este așa de încordată și de stăruitoare, între cele 2 partide, cel conservator și cel liberal, cum nu le-am cunoscut nici o dată până

acum. În toate orașele se țin întruniri publice la care vorbesc oratori, de o parte și de alta, cei mai de frunte și capeteniile partidelor.

Programele de întruniri abundă în toate ziarele bucureștene cu numele celor mai iluștri oratori din toate partidele și grupurile politice.

După conservatorii la Craiova, unde a vorbit cel dintâi d-l Lascăr Catargiu, șeful partidului conservator, d-nă Maiorești, Tache Ionescu și Arion, au ținut o întrunire liberală guvernamentală unde au vorbit d-nă Prim-Ministru D. A. Sturdza, d-l rector al Universității Coco Dimitrescu și alții.

Acum Duminică se ține o întrunire la Iași a conservatorilor, unde va vorbi cel dintâi d-l P. P. Carp. D-l Carp va mai vorbi și în București.

Liberalii disidenți vor ține o asemenea întrunire publică în București, Iași și Craiova, unde vor vorbi contra guvernului presidat de d-l Sturdza, d-nă P. S. Aurelian, Vasile Lascăr, Delavrancea și Xenopol și probabil fostul Mitropolit Ghenadie care a fost atacat la Craiova de d-l Prim-Ministru în discursul ce a pronunțat, facând să reinvecheste fostul Mitropolit Primat, pe care d-l Sturdza a căutat de la putere rândul trecut.

Ambele partide de guvernămînt n-au fixat candidații atât pentru colegiul I cât și pentru al 2-lea, mai în toate orașele. Deși alegerile sunt pentru comună, pentru gospodăria ei, lupta ce se dă este eminentamente politică, fiind vorba de menținerea sau răsturnarea regimului actual.

Cel mult ia 15 Noembrie când se deschid și Camerile se va ști dacă guvernul actual se menține sau va cădea de la putere.

* * *

Pe când în țară luptele sunt uriașe și incalzite până la infierbântea din care nu se știe ce va eșa — în Dobrogea noastră e calmul cel mai desăvârșit, — cel puțin până în momentul care scriu aceste rânduri.

Opintelile ce le face un Coică, ea și dărdăcelile obișnuite ce le fac unele *babe* pe la cafenele, nu le ia nimenea în serios, pentru că n'au nimic atrăgător în chipul și mișcările lor. De ce să arăgață privirile trecătorilor?

* * *

Joi la 15 curent a fost prima ședință a consiliului județean în actuala sesiune ordinară. S'a constituit biroul, nu-

